

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓
วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๖
ณ ห้องประชุมกรรมการ N 402 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

กรรมการผู้มาประชุม

๑. นายรังสิมันต์ โรม	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายมานพ คีรีภูวดล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสุธรรม แสงประทุม	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายชูกัน กุลวงษา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายวัชร ยาวอหะซัน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๖. นายชูการ์โน มะทา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
๗. นางปัทมา ตันติรัตนานนท์	โฆษกคณะกรรมการ
๘. นายปิยรัฐ จงเทพ	โฆษกคณะกรรมการ
๙. นายยุรนัยดี วาบา	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑. นางจุฬาลักษณ์ ชินธรรม	กรรมการ
๑๒. นายรอมฎอน ชินจอร์	กรรมการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. นายฉัตร มะยูโซ๊ะ	(ลาการประชุม)
๒. นายชุตินวงศ์ พิภพวิสัย	(ลาการประชุม)
๓. พลเอก พิศาล วัฒนวงศ์ศิริ	(ลาการประชุม)

ผู้ชี้แจง

องค์กรสหประชาชาติ (UNHCR) ประจำประเทศไทย

๑. นายจูเซ็ปเป้ เดอ วินเชนทิส	ผู้แทนข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ประจำประเทศไทย
๒. นายปกครอง ศรีขาว	ผู้ติดตาม

องค์กรภาคี ติดตามและหาแนวทางแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยสู่รบชายแดนไทย

๑. นางสาวอารีวันย์ สมบุญวัฒนกุล	เลขาคณะทำงานฯ

๒. นางสาววิศรา รุ่งทอง	โครงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ลี้ภัย
๓. นายชาติชาย อมรเลิศวัฒนา	โครงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย
๔. นางสาวจิรารัตน์ มุลศิริ	มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา
๕. นางสาวเพ็ญพิชชา จรรย์โกมล	มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา
๖. นางสาวประภาพร ปรียากัสสรวสกุล	เสมสิกขาลัย
๗. นายศิววงศ์ สุขทวี	เครือข่ายสิทธิผู้ลี้ภัยและคนไร้รัฐ
๘. นายชวรัตน์ ชวรางกูร	เครือข่ายสิทธิผู้ลี้ภัยและคนไร้รัฐ
๙. นางสาวคอรียะเยา มานูแซ	Migrant Workers Group
๑๐. นายอาทร ศรีกิติการ	TBC
๑๑. นางสาวยูยานี เจ๊ะกา	ผู้จัดการสงฆ์ภูมิภาค มูลนิธิโฮสต์อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย
๑๒. นางสาวพริมา สุขมานพ	อโซลัมแอคเซส ประเทศไทย
๑๓. นางสาวนัยนา ธนวัชโธ	อโซลัมแอคเซส ประเทศไทย

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๔๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว นายรังสิมันต์ โรม ประธานคณะกรรมการธิการได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ การแต่งตั้งของคณะกรรมการต่อต่างประเทศ

เพื่อให้คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ เป็นที่รู้จักในระดับสากล ดังนั้น ในฐานะประธานคณะกรรมการจึงเสนอแนวคิดว่าจะจัดทำหนังสือแนะนำตัวคณะกรรมการ พร้อมหน้าที่และอำนาจ เสนอไปยังสถานเอกอัครราชทูตต่างประเทศ ประจำประเทศไทย เพื่อเปิดโอกาสสำหรับการที่จะได้มีการร่วมแลกเปลี่ยนข้อเสนอนะหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกิจคณะกรรมการต่อไป

สรุป ที่ประชุมรับทราบ

๑.๒. การเชิญเดินทางเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับสถานการณ์ความไม่สงบของเมียนมา

ด้วยมูลนิธิฮันส์ ไชเดล ได้มีหนังสือเชิญมายังประธานคณะกรรมการเพื่อเดินทางเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับสถานการณ์ความไม่สงบของเมียนมา รวมถึงแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวและผู้หนีภัยผู้ลี้ภัยจากสถานการณ์ความไม่สงบของเมียนมา ในวันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ จังหวัดเชียงใหม่ จึงเรียนต่อที่ประชุมทราบและจะขออนุญาตเข้าร่วม ผลการเข้าร่วมจะดำเนินการแจ้งรายละเอียดให้คณะกรรมการทราบต่อไป

สรุป ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

- ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ โดยไม่มีการแก้ไข เมื่อที่ประชุมรับรองแล้วให้ดำเนินการเปิดเผยตามมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

- พิจารณาเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย คณะกรรมาธิการได้เชิญผู้แทนจากสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ประจำประเทศไทย และผู้แทนจากองค์กรภาคี ติดตามและหาแนวทางแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบชายแดนไทย เพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ตลอดจนความคืบหน้าสถานะปัจจุบันของปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

นายศิวงค์ สุขทวี และนายชวรัตน์ ชวรางกูร เครือข่ายสิทธิผู้ลี้ภัยและคนไร้รัฐผู้แทนองค์กรภาคี ติดตามและหาแนวทางแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบนำเสนอรายงานสถานการณ์ และปัญหาการบริหารจัดการผู้ลี้ภัยกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศไทย สรุปดังนี้

ผู้ลี้ภัยในประเทศไทยในปัจจุบันแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ ผู้หนีภัยการสู้รบเป็นกลุ่มลี้ภัยที่ทางราชการเรียกผู้หนีภัยจากการสู้รบที่ถูกจัดให้พักอาศัยอยู่ในศูนย์พักพิงชั่วคราว ๙ แห่ง ในพื้นที่ชายแดนไทย-เมียนมา กลุ่มที่ ๒ ผู้หนีภัยความไม่สงบชายแดนไทย-เมียนมาเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการสู้รบและปราบปรามของกบฏของประชาชนและชนกลุ่มน้อยในพม่า หลังการรัฐประหารในพม่า ที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่ชายแดนชั่วคราว กลุ่มที่ ๓ ผู้ลี้ภัยในเมืองเป็นกลุ่มผู้ลี้ภัยที่อยู่ในพื้นที่เขตเมือง ที่แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ผู้ลี้ภัยในเมืองมากกว่า ๔๐ ประเทศที่เป็นบุคคลในความห่วงใยของ UNHCR หรืออยู่ระหว่างขอสถานะผู้ลี้ภัยจาก UNHCR อีกส่วนหนึ่งคือ ผู้ลี้ภัยจากพม่าที่เข้ามาหลังการรัฐประหารในพม่าและอาศัยอยู่ในเขตเมือง และกลุ่มที่ ๔ ผู้ลี้ภัยกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงเป็นกลุ่มที่รัฐยังจัดให้เป็นกลุ่มพิเศษที่มีความเสี่ยงต่อความมั่นคงในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น ปรินซ์จาและอุยกูร์

ปัจจุบันสถานการณ์ผู้หนีภัยจากการสู้รบในพื้นที่พักพิงชั่วคราวในประเทศไทยมีพื้นที่พักพิงชั่วคราว ๙ แห่ง การจัดการและจำนวนประชากร กระทรวงมหาดไทยจัดเก็บข้อมูลทะเบียนผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัย มีจำนวนทั้งสิ้น ๗๗,๗๒๑ คน โดยมี สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำกับดูแลในเชิงนโยบาย การบริหารจัดการย้ายถิ่นให้ผู้ลี้ภัยไปยังประเทศที่สาม ประมาณ ๑๒๖,๐๐๐ คน และมีการส่งกลับภูมิลำเนาตามนโยบายของรัฐบาลระหว่าง ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๑๘ จำนวน ๑๖๔ คน ส่วนการพำนักอาศัยในศูนย์พักพิงชั่วคราวทั้ง ๙ แห่ง ผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยไม่ได้รับอนุญาตให้เดินทางออกนอกพื้นที่พักพิง ยกเว้นกรณีจำเป็น เช่น เพื่อรักษาพยาบาล หรือศึกษาต่อเป็นกรณีพิเศษ

ขณะที่ผลกระทบจากการสู้รบและปราบปรามของทหารพม่าหลังรัฐประหาร หลังจากเหตุการณ์รัฐประหารในเมียนมาส่งผลให้รัฐบาลทหารเมียนมาโจมตีตามแนวชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดตากหลายครั้ง และได้มีผู้หนีภัยจากความไม่สงบทะลักเข้ามาในพื้นที่ตามแนว

ชายแดนฝั่งไทย แต่ทางการไทยให้พื้นที่พักพิงเพียงระยะสั้นและผลักดันส่งกลับไปฝั่งเมียนมาทั้งหมด ปัจจุบันมีการบริหารจัดการโดยรัฐ ซึ่งมีพื้นที่ปลอดภัยชั่วคราวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และดำเนินการตั้งศูนย์สังเคราะห์ชายแดนบูรณาการร่วมกันโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นประธานบูรณาการหน่วยงานด้านความมั่นคง หน่วยงานด้านการปกครอง และภาคประชาสังคม จังหวัดผู้อพยพมีการเดินทางเข้าออกตามสถานการณ์ความไม่สงบในฝั่งรัฐคะยา ปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ ๗,๐๐๐ คน

การจัดการบริหารระยะสั้น หน่วยงานด้านความมั่นคงเห็นว่าเป็นพื้นที่ชั่วคราว ซึ่งส่วนใหญ่บ้านอยู่ใกล้บริเวณชายแดน มีการเจรจาให้เดินทางกลับไปยังภูมิลำเนาได้จำนวนหนึ่งและสามารถกลับมาได้ แต่การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ยังต้องการความชัดเจนในการประสานงาน และอำนาจหน้าที่ รวมถึงระเบียบปฏิบัติต่อการอำนวยความสะดวกในการให้ความช่วยเหลือข้ามประเทศที่ชัดเจนอย่างเป็นทางการ เพื่อที่จะทำให้ผู้อพยพสามารถอยู่ฝั่งพม่าได้อย่างปลอดภัย หรือมีแนวทางการดูแลหากมีสถานการณ์การสู้รบปะทุอีกครั้ง

ประเด็นต่อมา สถานการณ์ผู้ลี้ภัยในเมือง ผู้ลี้ภัยจากประเทศต่าง ๆ มีจำนวนสถานะผู้ลี้ภัยประมาณ ๕,๐๐๐ คน และผู้ลี้ภัยจากเมียนมาเข้ามายังประเทศไทยภายหลังรัฐประหารในเมียนมา จำนวนประมาณ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ คน จำแนกตามสถานะทางกฎหมายการได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยของแต่ละบุคคล จำแนกออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มที่ ๑ เข้ามาถูกต้องและมีสิทธิอยู่อาศัย มีสถานะถูกกฎหมาย กลุ่มที่ ๒ เข้ามาถูกต้องแต่ไม่มีสิทธิอยู่อาศัยและอยู่ผิดกฎหมาย กลุ่มที่ ๓ เข้ามาไม่ถูกต้องแต่ไม่มีสิทธิอยู่อาศัย เข้ามาและอยู่ผิดกฎหมาย และกลุ่มที่ ๔ เข้ามาไม่ถูกต้องแต่มีสิทธิอยู่อาศัยภายหลังในสถานะอื่น ทั้งนี้การจัดการบริหารจัดการผู้ลี้ภัยในเมืองเป็นไปตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และแก้ไขเพิ่มเติม

สำหรับปัญหาความเสี่ยงของผู้ลี้ภัยในเมือง คือ ผู้ลี้ภัยในเมืองส่วนใหญ่เป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมายหรืออยู่อาศัยโดยไม่ได้รับอนุญาตมีความเสี่ยงต่อการจับกุม กักขังอย่างไม่มีกำหนด จะถูกผลักดันกลับประเทศต้นทาง รวมถึงอาจเสี่ยงต่อการแสวงประโยชน์โดยมิชอบตามกฎหมายจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยังได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรสหประชาชาติและองค์กรอิสระไม่แสวงหาผลกำไรและเข้าถึงบริการพื้นฐานของภาครัฐอย่างจำกัด อีกทั้งบันทึกความเข้าใจการกำหนดมาตรการและแนวทางแทนการกักตัวเด็กไว้ในสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับ (ATD-MOU) ส่วนใหญ่ผู้ลี้ภัยเด็กและครอบครัวจากกลุ่มนี้จะได้รับประโยชน์จากนโยบายดังกล่าว แต่ยังปรากฏปัญหาในเชิงนโยบายและการจัดการ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข เช่น เงินประกัน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือการเรียกกลับสถานกักตัวคนต่างด้าวหากเด็กมีอายุเกิน ๑๘ ปี ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ดำเนินการโดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ แต่ยังไม่มีการประสงค้เข้ารับการคัดกรอง เนื่องจากมีความเสี่ยงต่อการถูกจับกุมและกักตัวเพื่อรอการส่งกลับ กรณีที่ได้รับการประกันตัวแล้วยังกังวลว่าจะถูกยกเลิกและต้องถูกกักตัวหากไม่ผ่านการคัดกรอง ส่วนกรณีที่ต้องการกลับประเทศต้นทางโดยสมัครใจ สามารถเข้าร่วมโครงการกลับประเทศต้นทางโดยสมัครใจของ UNHCR ได้ กรณีเด็กที่เป็นบุตรหลานของผู้ลี้ภัย รวมถึงบุคคลไร้รัฐ ไร้สัญชาติ ทั้งในพื้นที่ชายแดน พื้นที่ตอนในที่เข้าเรียนในสถานศึกษาของรัฐยังคง

ได้เพียงรหัสเลข G ที่ออกให้โดยกระทรวงศึกษาธิการแต่ยังไม่ได้รับการสำรวจ จัดทำประวัติและพัฒนาสถานะของบุคคลตามกฎหมายเนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับคำสั่งและนโยบายของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้ลี้ภัยโดยเฉพาะผู้ลี้ภัยจากพม่าหลังรัฐประหาร

นอกจากนี้ ผู้ลี้ภัยในเมืองยังประสบปัญหาเกี่ยวกับคำสั่งและนโยบายของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ๓ ประการ ได้แก่ ประการแรก คือ แบบหนังสือแจ้งคำสั่งให้คนต่างด้าวเข้าเมืองทราบ (ตม. ๓๕) ผู้ลี้ภัยถูกขอให้ลงลายมือชื่อเมื่อถูกส่งเข้าสถานกักตัวคนต่างด้าว สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง คือ แบบหนังสือแจ้งคำสั่งให้คนต่างด้าวเข้าเมืองทราบ (ตม. ๓๕) ซึ่งกำหนดเงื่อนไขให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งกลับคนต่างด้าวได้ทุกโอกาส ซึ่งผู้ลี้ภัยจะลงนามรับทราบโดยไม่รู้ข้อความหรือสิทธิและเป็นเหตุให้สามารถผลักดันส่งกลับได้ แม้จะมีความเสี่ยงเมื่อถูกส่งกลับ ประการที่สอง คือ ผู้ลี้ภัยจากเมียนมาที่ถูกจับกุมอาจจะถูกผลักดันกลับได้ทันทีโดยไม่ต้องผ่านชั้นศาล หนังสือตร.ที่ ๐๐๒๙.๘๔๓/ว. ๑๗ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการผลักดันคนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว หรือกัมพูชา ซึ่งกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกนอกราชอาณาจักรโดยไม่ต้องดำเนินคดี ซึ่งส่งผลให้ผู้ลี้ภัยจากสามประเทศถูกใช้เงื่อนไขเดียวกันในการส่งกลับอย่างรวดเร็ว โดยไม่มีกระบวนการคัดแยก ประการที่สาม คือ การขอประกันตัวผู้ลี้ภัยเมียนมาจากสตม. ยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจน การพิจารณาอนุญาตยังเป็นการพิจารณาแบบรายกรณี มีกระบวนการที่ยุ่งยากและยาวนานโดยคำสั่งสตม. ไม่ได้ระบุแนวทางสำหรับคนกลุ่มนี้เอาไว้ ในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่งานประกันจะแจ้งว่าไม่มีนโยบายรับประกันตัว ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการประกันตัวนานเป็นปี หรือไม่ได้เลย

ภายหลังให้ข้อมูล องค์การยูนิเซฟ ติดตามและหาแนวทางแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยผู้รับ ได้กล่าวสรุปประเด็นข้อเสนอจากมุมมองของภาคประชาสังคมเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่า

๑. ข้อเสนอเชิงกฎหมายและนโยบายสำหรับกลุ่มผู้หนีภัยจากการสู้รบในพื้นที่พักพิงชั่วคราว

๑.๑ การพัฒนาสถานะ มุ่งเน้นการสร้างกระบวนการ การบูรณาการเข้าสู่สังคมไทย (Local Integration)

๑.๒ จัดการกลุ่มที่ยังไม่มีสถานะทางทะเบียน สำรวจประชากรและจัดทำทะเบียนกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวใหม่ทั้งหมด

๑.๓ การจัดการเรื่องสิทธิ/สถานะ การพัฒนาสถานะบุคคล/การอนุญาตให้อยู่อาศัยชั่วคราวนอกพื้นที่พักพิงชั่วคราว/การอนุญาตทำงาน และเดินทางได้ภายในพื้นที่/เข้ารับการศึกษ

๑.๔ การจัดการโดยกฎหมาย ขอให้คณะรัฐมนตรีอนุญาตให้อยู่ตามมาตรา ๑๗ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง และทำงาน ตามพระราชกำหนดการทำงานของคนต่างด้าว

๑.๕ การพัฒนา/แก้ไขกฎหมาย แก้ไขพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง กำหนดสถานะและเงื่อนไขการอนุญาตอยู่ชั่วคราว/การอนุญาตให้อยู่ถาวร/สิทธิทำงาน/บริการทางการศึกษา สาธารณสุข/ประกันสังคมเมื่ออยู่ภายใต้การจ้างงานที่ชัดเจน

๒. ข้อเสนอแนะทางการจัดการสำหรับกลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาในพื้นที่ปลอดภัยชั่วคราวตามแนวชายแดน

๒.๑ มาตรการระยะยาว ประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้าน และกำลังกลุ่มการเมืองต่าง ๆ เพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัย (safe zone) ขึ้นในฝั่งตรงข้ามชายแดนไทย ที่ปลอดภัยและสามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอย่างเป็นระบบ

๒.๒ แนวทางการจัดการ มีการดำเนินการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ หากมีการส่งกลับต้องมีการประเมินความเสี่ยงและรับประกันเรื่องความปลอดภัยและการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

๒.๓ การจัดการสถานะระยะสั้น อนุญาตให้อยู่ชั่วคราว ตามมาตรา ๑๙ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง ภายใต้ศูนย์สั่งการชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในระดับจังหวัด

๒.๔ แนวนโยบาย รัฐบาลต้องมีแนวทางที่ชัดเจนและมีทีมที่ชัดเจนจากส่วนกลาง โดยให้มีภาคส่วนต่างๆเข้ามามีส่วนร่วม มีอำนาจที่ชัดเจนจากส่วนกลางในการแก้ไขปัญหา

๒.๕ การจัดการระดับพื้นที่ ให้ศูนย์สั่งการชายแดนในระดับจังหวัดมีโครงสร้างอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนและเป็นทางการ การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม และทำหน้าที่ประสานงานความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรม

๓. ข้อเสนอเชิงกฎหมายและนโยบายสำหรับกลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมาในพื้นที่ปลอดภัยชั่วคราวตามแนวชายแดน

๓.๑ การกระจายอำนาจในพื้นที่ ให้อำนาจกระจายอำนาจโดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนและภาคประชาสังคมในพื้นที่เป็นผู้นำการจัดการโดยมีส่วนกลางสนับสนุน

๓.๒ มีกลไกติดตาม/ประเมินสถานการณ์ การติดตามประเมินสถานการณ์อย่างเป็นระบบและโปร่งใสโดยกรมมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๓.๓ การจัดการเรื่องสิทธิ/สถานะ หากสถานการณ์ยืดเยื้อและไม่สามารถส่งกลับได้ควรปรับรูปแบบการจัดการให้กลุ่มดังกล่าวใช้การจัดการโดยมีชุมชนเป็นฐานในการให้ความช่วยเหลือ

๓.๔ การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมืองกำหนดมาตรการคัดกรองผู้ลี้ภัย/สถานะและเงื่อนไขการอนุญาตอยู่ชั่วคราว/การพัฒนาเรื่องสิทธิและสถานะในอนาคตในกรณีที่มีความจำเป็น

๓.๕ ยึดหลักไม่ผลักดันส่งกลับสู่อันตราย กำหนดแนวทาง และปฏิบัติตามหลักการไม่ส่งกลับสู่อันตรายตาม มาตรา ๑๓ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย

๔. ข้อเสนอเชิงกฎหมายและนโยบายสำหรับกลุ่มผู้ลี้ภัยในเมือง

๔.๑ กำหนดสถานะให้อยู่อาศัย อนุญาตให้บุคคลที่ลงทะเบียนกับ UNHCR ในไทยได้เป็นการอำนาจพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองตาม มาตรา ๑๙ หรือ มาตรา ๕๔ หรือเสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบใช้อำนาจตามมาตรา ๑๗ เป็นเวลา ๑ ปี ในระหว่างนั้นให้ยื่นขอรับสิทธิเป็นผู้ได้รับความคุ้มครองตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าว

๔.๒ ปรับปรุงกลไกการคัดกรอง ปรับปรุงการเข้าถึง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็น ภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้ยื่นขอรับสิทธิกับเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองในพื้นที่ได้ โดยที่จะไม่ถูกจับกุม

๔.๓ การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองกำหนดมาตรการคัดกรอง ผู้ลี้ภัย / สถานะและเงื่อนไขการอนุญาตอยู่ชั่วคราว / การพัฒนาเรื่องสิทธิและสถานะในอนาคต ในกรณีที่มีความจำเป็น

๔.๔ ยึดหลักไม่ผลักดันส่งกลับสู่อันตราย กำหนดเส้นทาง และปฏิบัติตาม หลักการไม่ส่งกลับไปสู่อันตรายตาม พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้อับชยสูญหาย

นายจุฬีเป้ เดอ วินเซนต์ ผู้แทนข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ประจำประเทศไทย กล่าวให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการ สรปดังนี้ การแก้ไขปัญหาลี้ภัย และผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดน สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ได้ดำเนินการร่วมมือกับประเทศไทย นับแต่ภายหลังสถานการณ์สงครามอินโดจีนสิ้นสุดลง ประเทศไทยดำเนินการเปิดพรมแดนระหว่างประเทศส่งผลให้ผู้ได้รับผลกระทบจากภัยสงคราม โดยเฉพาะผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยชาวเวียดนาม และลาว ทั้งที่ประเทศไทยมิได้มีกฎหมายใด ๆ รองรับ การอพยพของผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัย แต่เป็นการดำเนินการตามหลักมนุษยธรรม อันเป็นการแสดงออก ถึงความมีเมตตา เอื้ออารีของประเทศไทย สำหรับสถานการณ์ปัจจุบันผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบใน ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปตลอดช่วงระยะเวลาที่ UNHCR ดำเนินการในประเทศไทย จากการ ติดตามสถานการณ์ปัญหาผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยของประเทศไทย พบประเด็นการเปลี่ยนแปลงแบบ พลวัต คือ การบริหารจัดการผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยแบบที่พำนักชั่วคราว ๔ แห่ง ซึ่งผู้พำนักในที่ พักพิงมีการเดินทางกลับประเทศต้นทางด้วยความสมัครใจ จวบจนเกิดสถานการณ์ความไม่สงบ ทางการเมืองของเมียนมาส่งผลให้ผู้พำนักในที่พักพิงไม่สามารถเดินทางกลับภูมิลำเนาได้ กรณี ดังกล่าว รัฐบาลสหรัฐอเมริกา รัฐบาลไทย ร่วมกับ UNHCR ดำเนินความร่วมมือจัดเก็บข้อมูลผู้ลี้ภัย หรือผู้หนีภัยแบบอัตลักษณ์บุคคล (Biometrics) เพื่อจัดทำทะเบียนผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยที่อาศัยในที่ พำนักชั่วคราว ๔ แห่ง เพื่อให้ย้ายถิ่นตั้งรกรากใหม่ ณ สหรัฐอเมริกา หรือประเทศที่สามอื่น ๆ ซึ่งการ จัดเก็บอัตลักษณ์บุคคลดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๔ แห่ง และคาดการณ์ว่าจะแล้วเสร็จทั้ง ๔ แห่ง ภายในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยสหรัฐอเมริกาสามารถรองรับผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยตามแผน ดำเนินการได้ ปีละ ๑๐,๐๐๐ คน อย่างไรก็ตาม ผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยมีอาจมีเจตจำนงสองลักษณะ คือ ประสงค์ย้ายถิ่นไปยังสหรัฐอเมริกา และประสงค์พำนักในประเทศไทย ดังนั้น รัฐบาลไทยจึงควร พัฒนาศักยภาพการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยที่มีเจตจำนงพำนักในประเทศไทยได้ พัฒนาระบบการศึกษาระดับสูงอย่างเหมาะสม และความช่วยเหลือให้สามารถทำงานได้ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ภายหลังจากให้ข้อมูล UNHCR มีข้อเสนอว่า ประสงค์ให้ประเทศไทยเปิดพรมแดน ต่อไปเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยโดยไม่ผลักดันไปสู่ประเทศต้นทาง หรือประเทศที่อาจ

เป็นภัยอันตราย และเป็นการรักษาไว้ซึ่งความเอื้ออาทร อันเป็นคุณลักษณะที่ดีของประชาชนชาวไทย และประเทศไทย

คณะกรรมการมีความคิดเห็นและข้อสอบถามต่อผู้ชี้แจง สรุปดังนี้

๑. ประเทศประชาคมอาเซียนนอกเหนือจากประเทศไทยมีบทบาทอย่างไรต่อการช่วยเหลือผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัย

๒. สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) มีความคิดเห็นอย่างไรในการบังคับใช้กฎหมายหรือระเบียบของประเทศไทยต่อกระบวนการช่วยเหลือผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัย การรับตามแนวชายแดน

๓. ข้อมูลสหรัฐอเมริกาสามารถรองรับผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยจากประเทศไทยตามแผนดำเนินการ จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน ต่อปี สามารถปรับเปลี่ยนให้สามารถรองรับการย้ายถิ่นของลี้ภัยหรือผู้หนีภัยจากประเทศไทยเพิ่มขึ้นได้หรือไม่

๔. ผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยชาวโรฮิงจาซึ่งเป็นกลุ่มที่นับถือศาสนาอิสลาม ประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซียดำเนินมาตรการรองรับผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยทั้งสองกลุ่มหรือไม่ อย่างไร

นายจุฬีปเป้ เดอ วินเซนต์ ซี. ผู้แทนข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ประจำประเทศไทย ได้ตอบข้อซักถามและให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการเพิ่มเติม สรุปตามลำดับดังนี้

๑. สหประชาชาติมีข้อจำกัดการทำงานในเมืองไม่สามารถกำหนดนโยบายทางการเมืองของประเทศใด ๆ รวมถึงประเทศอาเซียน สหประชาชาติปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ดำเนินการด้านมนุษยธรรมเพื่อดูแลผลที่เกิดขึ้นสถานการณ์ทางการเมืองของแต่ละประเทศ ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยในประเทศไทย รัฐบาลสมาชิกอาเซียนควรจัดให้มีการเจรจาร่วมกับรัฐบาลเมียนมาเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองในเมียนมาให้เข้าสู่สถานการณ์ปกติอย่างรวดเร็ว

๒. ประเทศไทยมีได้ลงนามอนุสัญญาว่าด้วยผู้ลี้ภัย (Convention Relating to the Status of Refugee) และพิธีสารว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย (Protocol Relating to the Status of refugee) อยู่แล้วทั้งนี้ ประเทศไทยได้ดำเนินการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมต่อผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยเป็นระยะเวลานาน เช่น การให้ความช่วยเหลือต่อผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยชาวเวียดนาม ชาวลาว จวบจนปัจจุบันยังมิได้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสถานภาพผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยส่งผลให้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมากร่วมรับผิดชอบต่อปัญหาผู้ดังกล่าวจำนวนมาก จึงเห็นว่าประเทศไทยจำเป็นต้องดำเนินการภาคยานุวัติ (Accession) ให้ความยินยอมเพื่อเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยผู้ลี้ภัยและพิธีสารว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย รวมทั้งตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยเพื่อเป็นเครื่องมือบริหารจัดการกับความซับซ้อนของปัญหาผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยอย่างเป็นระบบ

๓. การรองรับการย้ายถิ่นของลี้ภัยหรือผู้หนีภัยในประเทศไทยของสหรัฐอเมริกาเป็นแนวนโยบายของรัฐบาลซึ่งกำหนดแผนการรองรับผู้ลี้ภัยทั่วโลกจำนวน ปีละ ๑๒๕,๐๐๐ คน

โดยรองรับผู้ลี้ภัยจำแนกตามสัดส่วนภูมิรัฐศาสตร์ ดังกล่าวสหรัฐอเมริกาสามารถรองรับผู้ลี้ภัยจากประเทศไทยมีสัดส่วนจำนวน ๑๐,๐๐๐ คน ต่อปี

๔. ผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยชาวโรฮิงจาถือเป็นกลุ่มเปราะบางเดินทางลี้ภัยเข้าสู่ประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕ ส่วนใหญ่ไม่ประสงค์เดินทางไปยังประเทศที่สาม ด้วยเหตุเพราะชาวโรฮิงจา มีเครือญาติอยู่ที่ประเทศไทย ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศมาเลเซีย โดยทั้งสามประเทศไม่มีนโยบายรองรับผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัยชาวโรฮิงจาโดยตรง ในประเด็นนี้ นายคิวงค์วอซูทวิ เครือข่ายสิทธิผู้ลี้ภัยและคนไร้รัฐ กล่าวให้ข้อมูลเพิ่มเติมสรุปได้ว่า ประเทศมาเลเซียไม่มีกฎหมายรองรับผู้ลี้ภัยหรือผู้หนีภัย แต่มีผู้ลี้ภัยชาวโรฮิงจาเข้าสู่ประเทศมาเลเซียมากที่สุด ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ คน โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพใช้แรงงานหนัก โดยมาเลเซียบริหารจัดการผู้ลี้ภัยชาวโรฮิงจาโดยใช้ประเทศไทยเป็นต้นแบบ ขณะที่ ผู้ลี้ภัยชาวโรฮิงจาเข้าสู่ประเทศอินโดนีเซีย ประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน โดยประเทศอินโดนีเซีย มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการผู้ลี้ภัยชาวโรฮิงจา โดยผู้ลี้ภัยสามารถเดินทางออกภายนอกที่พักพิงได้ แต่ไม่ได้รับการบริการทางสังคม

ภายหลังรับฟังข้อมูลและซักตอบข้อสงสัยแล้วเสร็จ องค์การภาคี ติดตามและหาแนวทางแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยผู้รับ ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอเพิ่มเติมสรุปดังนี้

๑. ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอื่นเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒ ปรากฏรายละเอียดตามข้อความหรือถ้อยคำไม่ครบถ้วนและขาดความชัดเจน เช่น ให้สิทธิอยู่อาศัยในประเทศไทย แต่ไม่ทราบว่าสามารถพักอาศัยบริเวณใดได้บ้าง รวมถึงการกำหนดสิทธิการทำงานเพื่อดูแลตนเองเมื่ออยู่อาศัยในประเทศไทยก็ไม่สามารถกระทำได้ เป็นต้น

๒. เด็กที่กำเนิดในศูนย์พักพิงชั่วคราวผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย ทั้ง ๔ แห่ง ตามบทบัญญัติของกฎหมายให้สิทธิการอยู่อาศัยในประเทศไทย แต่ไม่สามารถเดินทางออกนอกศูนย์พักพิงชั่วคราว ส่งผลให้ไม่สามารถเข้ารับการศึกษาระบบได้

๓. กวาร์กกำหนดเงื่อนไขการทำงานของผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามกฎหมายประเทศไทย หากประสงค์จะทำงานต้องเดินทางกลับภูมิลำเนาต้นทางเพื่อดำเนินการประสานจัดทำบันทึกข้อตกลงการทำงาน (MOU) จึงจะเดินทางมาประเทศไทยเพื่อทำงานได้ แต่ผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยศูนย์พักพิงชั่วคราวผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทยทั้ง ๔ แห่ง ไม่สามารถเดินทางกลับภูมิลำเนาจึงส่งผลให้ไม่สามารถทำงานได้ คณะกรรมการสามารถกำหนดแนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

๔. แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราวผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทยแตกต่างกัน บางแห่งสามารถจัดทำอาหารรับประทานเพื่อดูแลตนเองได้ แต่ศูนย์พักพิงชั่วคราวจังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่สามารถจัดทำอาหารรับประทานเพื่อดูแลตนเอง ต้องรับประทานอาหารที่ศูนย์พักพิงชั่วคราวฯ จัดไว้ให้เท่านั้น

๕. ประเทศไทยบริหารจัดการผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทยตามฐานคติแบบมุ่งเน้นการรักษาความมั่นคงของประเทศ ส่งผลให้ผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบไม่สามารถทำงานได้ หากมองในมิติความต้องการแรงงานของประเทศไทยซึ่งอยู่ในสถานการณ์

ความต้องการประชากรที่อยู่ในวัยทำงาน และพร้อมที่จะทำงานจำนวนมาก (Labor Force) หากนำประเด็นนี้มาพิจารณาจะเห็นว่าผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัย คือ ทนแรงงานที่มีคุณค่า

๖. ข้อมูลจำนวนผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยสู้รบตามแนวชายแดนไทยของหน่วยงานต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลประมาณการ เหตุใดจึงไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นตัวเลขอย่างชัดเจนได้

๗. สถานที่กักกันผู้อพยพในกรุงเทพมหานครมีจำนวนสองแห่ง คือ สถานที่กักกันของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองสวนพลู และสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองบางเขน ซึ่งสามารถผลักดันกลับประเทศต้นทางได้จำนวนหนึ่ง แต่ยังมีอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่สามารถผลักดันกลับประเทศต้นทางได้ และต้องอยู่สถานที่กักกันของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองโดยไม่มีกำหนด และไม่ได้รับการดูแลอย่างถูกต้องเหมาะสม อาทิ การดูแลสุขอนามัยที่ดีของผู้ถูกกักขัง

๘. การปฏิบัติงานขององค์กรภาคี ติดตามและหาแนวทางแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยสู้รบจำเป็นต้องประสานงานกับหน่วยงานด้านความมั่นคง ซึ่งมีความยากลำบากไม่สามารถประสานเพื่อขอข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงานของหน่วยงานด้านความมั่นคงได้ จึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการฯ สนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรภาคี ติดตามและหาแนวทางแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยสู้รบในการประสานงานกับหน่วยงานด้านความมั่นคง

๙. ข้อเสนอให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการจัดตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการผู้ลี้ภัยทั้งระบบ พร้อมทั้ง ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนการละเมิดในพื้นที่ชายแดนในพื้นที่ตอนใน เช่น กรณีการรื้อล้างพื้นที่ชายแดนของทหารพม่า ติดตามการทำงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น

ถัดมา นายจูเซปเป ไดอ วิโนเชนซี ผู้แทนข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ประจำประเทศไทย ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอเพิ่มเติมสรุปดังนี้ ประเทศไทยดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับผู้ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ แต่ปรากฏข้อเท็จจริงทางปฏิบัติ พบว่า ดำเนินการขาดความต่อเนื่อง และมาตรฐานการปฏิบัติมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่

คณะกรรมการมีข้อสังเกตและข้อคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

๑. องค์กรภาคี ติดตามและหาแนวทางแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยสู้รบตามแนวชายแดนไทย มีความประสงค์จะได้รับรายละเอียดข้อมูลหรือสารสนเทศภาครัฐเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อสนับสนุนดำเนินการเร่งรัดต่อส่วนราชการหรือหน่วยราชการต่อไป

๒. เสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ของแรงงานที่รัฐจากช่องว่างของกระบวนการบริหารจัดการผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย คณะกรรมการฯ ศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณจำนวนผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยสู้รบตามแนวชายแดนไทยว่ามีข้อมูลข้อเท็จจริงอย่างไรเพราะปัจจุบันเป็นประมาณการ เพราะเหตุใดจึงไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นตัวเลขอย่างชัดเจนได้

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

๔.๑ การเดินทางไปศึกษาดูงานและสัมมนาในประเทศและการศึกษาดูงานในต่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการธิการ

ที่ประชุมได้มีมติเดินทางไปศึกษาดูงานและสัมมนาในประเทศ ณ จังหวัดสุรินทร์ และการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา เกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการธิการ ช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ซึ่งจะเป็นการจัดการเดินทางที่ต่อเนื่องกันโดยได้หมายให้ฝ่ายเลขานุการได้พิจารณาศึกษาถึงความเป็นไปได้ในทางธุรการตามระเบียบและจัดทำจัดทำร่างกำหนดการเพื่อเสนอต่อที่ประชุมพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ วันที่ และรายละเอียดต่าง ๆ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

๔.๒ เรื่องขอเชิญคณะกรรมการร่วมลงพื้นที่กับสมาชิกรัฐสภาอาเซียนสำรวจข้อเท็จจริงในประเด็นช่วยเหลือทางมนุษยธรรมชายแดนไทย - พม่า

ด้วยมีหนังสือเชิญจากรัฐสภาอาเซียนเพื่อสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นเครือข่ายของสมาชิกรัฐสภาในประเทศอาเซียน ขอเชิญคณะกรรมการเข้าร่วมการเดินทางศึกษาดูงานร่วมกับสมาชิกรัฐสภาอาเซียน เพื่อสำรวจข้อเท็จจริงในประเด็นการช่วยเหลือทางมนุษยธรรมชายแดนไทย - เมียนมา ณ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ ๑๕-๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติอนุมัติให้กรรมการผู้ที่มีความสนใจสามารถเดินทางเข้าร่วมได้ ซึ่งเบื้องต้นนายมานพ ศิริภูวดล รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง มีความประสงค์เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

๔.๓ เรื่องการเดินทางไปศึกษาดูงานและเยี่ยมหน่วยงาน

ที่ประชุมพิจารณาเรื่องการเดินทางไปศึกษาดูงานและประชุมหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและผู้บริหารหน่วยงานเพื่อเป็นส่วนตัวและร่วมหารือเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ily โดยขออนุมัติในหลักการต่อที่ประชุม เบื้องต้นกำหนดในวันจันทร์ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ แต่วันและเวลาจะขอประสานก่อนหากเปลี่ยนแปลงและจะได้แจ้งให้ทราบอีกครั้ง จึงขออนุมัติต่อที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติอนุมัติตามเสนอ

๔.๔ เรื่องการตั้งคณะอนุกรรมการและคณะที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ

ที่ประชุมพิจารณาและมีข้อสรุปเบื้องต้น ดังนี้

๑) การตั้งคณะอนุกรรมการขอให้มีการเสนอต่อที่ประชุมพิจารณาต่อไป

๒) การแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ ได้แก่ เลขานุการประจำคณะกรรมการและที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ (ไม่มีค่าตอบแทน) ให้กรรมการได้เสนอรายชื่อผู้ที่มีความเหมาะสมผ่านฝ่ายเลขานุการเพื่อที่จะได้รวบรวมเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติให้มีการแต่งตั้งต่อไป

๔.๕ กำหนดนัดประชุมครั้งต่อไป

ที่ประชุมมีมตินัดประชุมครั้งต่อไป ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา เพื่อพิจารณาเรื่อง “พิจารณาปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทยเมียนมา” โดยเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลต่อ

คณะกรรมการได้แก่ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เลขาธิการสภา
ความมั่นคงแห่งชาติ และผู้บัญชาการทหารบก

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานคณะกรรมการได้กล่าวขอบคุณ
ผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

นายธนู พุกชาญคำ
วิเทศชำนาญการ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวณัฐจิตตา โพธิ์ทองคำ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
ผู้พิมพ์บันทึกการประชุม

นางสาวสุภาพร อาจเดช
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานฯ
ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ
และการปฏิรูปประเทศ ได้มีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๖
ในการประชุม ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ และให้ดำเนินการเปิดเผย
ตามมาตรา ๑๒๙ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ต่อไป

นายรังสิมันต์ โรม

ประธานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
สภาผู้แทนราษฎร